

Reglementari privind Monitorizarea Investițiilor Straine Directe în România – Implementare prin OUG

VOICU
FILIPESCU
Attorneys at Law

Cu excepția unei scurte explicații în presa din partea directorului SRI privind faptul ca rolul acordat de catre Guvern catre SRI conform OUG 46/2022 este parte a implementarii unor reglementari europene, ordonanța, intrata în vigoare în 18 aprilie 2022, a fost discreta și fara impact mediatic ori în opinia publica, în mod similar cu directa intrare în vigoare a Regulamentului (UE) 2019/452 – Regulamentul de Monitorizare Investiții Straine Directe.

Am prezentat regulamentul și proiectul de ordonanța de implementare în alt buletin juridic:

<https://www.vf.ro/newsletter-october-2020/>.

Ca principiu, considerațiile noastre anterioare rămân valabile (cu câteva completari și suplimentari descrise mai jos), acest mecanism de monitorizare a investițiilor straine directe concurând și suprapunându-se cu mecanismul general pre-existent de monitorizare a investițiilor exercitat de catre Consiliul Concurenței și Consiliul Suprem de Aparare a Țării (CSAT) conform Deciziei CSAT nr. 73/2012.

Aspecte importante aduse de OUG 46/2022:

- Acest mecanism de monitorizare este exercitat de CEISD – Comisia pentru examinarea investițiilor straine directe, organism inter-ministerial fara personalitate juridica, aflat în subordinea Guvernului și constituit prin decizia primului ministru (numirea este așteptata în 30 de zile de la OUG 46/2022).
- CEISD este organ deliberativ și de pre-monitorizare, al carui rol este de a analiza toate intențiile de investiții straine directe și aproba / aproba condiționat sau refuza acele investiții straine directe care prezinta posibila amenințare pentru securitatea sau ordinea publica. CEISD are dreptul sa ia decizii și sa emita avize obligatorii și conforme catre Consiliul Concurenței, emitentul formal a deciziilor.
- CEISD va include reprezentanți de la biroul primului ministru, Ministerului Economiei, Ministerului Antreprenoriatului si Turismului, Ministerului Transporturilor si Infrastructurii, Ministerului Cercetarii, Inovarii si Digitalizarii, Ministerului Finantelor, Ministerului Apararii Nationale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Sanatatii, Ministerului Afacerilor Externe și Consiliul Concurenței. Consiliul Concurenței asigura secretariatul CEISD și este de asemenea entitatea administrativa care emite deciziile juridice în baza OUG 46/2022 (având în vedere lipsa personalității juridice a CEISD).
- În linii mari, ariile de monitorizare a investițiilor sub mecanismul general se suprapun cu cele din Regulament, având în vedere și caracterul lor general – securitatea naționala vs. securitatea sau ordinea publica. E relevant însa de menționat ca atât Regulamentul european cât și OUG 46/2022, ca lege locala de implementare, aduc în atenție aspecte noi supuse monitorizarii, libertatea și pluralismul presei și accesul la informații sensibile, precum și definiții specifice ale tehnologiilor critice.
- Exista și un prag minim de materialitate de 2 milioane euro pentru monitorizarea de catre CEISD, dar acest

prag poate fi înlăturat în mod discreționar (monitorizarea de către CSAT nu include un prag minim de materialitate).

□ Avem de asemenea o definiție mai largă a ce înseamnă investiție nouă în OUG 46/2022, cu referire nu numai la noi investiții „clasice” precum achiziționarea de afaceri și active, dar de asemenea și extinderi ale facilităților existente, lansarea de noi produse și linii de afaceri, diversificarea activității. Va fi dificil de analizat cum va fi implementată, să sperăm în clarificări aduse prin normele de aplicare.

□ Mecanismul implică pre-aprobare obligatorie, cu sancțiuni semnificative ca valoare pentru încălcări, i.e. se pot aplica sancțiuni (de către Consiliul Concurenței) cu amenzi de până la 10% din cifra de afaceri globală din anul anterior aplicării sancțiunii. Amenzi între 10 și 50 milioane de lei pot fi aplicate în lipsa unei cifre de afaceri pe anul anterior.

□ Există posibilitatea unor analize și intervenții ulterioare – încă neclar dar pare ca CEISD are un astfel de rol pentru o intervenție ulterioară (ex-post), cu posibile măsuri protective precum suspendarea drepturilor de vot și vânzări forțate ale participațiilor prin licitații publice. Clarificări ar putea fi aduse prin normele de aplicare.

□ OUG 46/2022 exclude în mod formal investițiile de portofoliu ale investitorilor non-EU de la aplicare dar definiția este foarte îngustă, bazată pe două condiții cumulative: (a) dobândirea de valori mobiliare pe piețele de capital organizate și reglementate și (b) care nu permit participarea directă la administrarea societății comerciale.

□ A doua condiție este foarte sensibilă având în vedere că face referință la posibilitatea de a participa în mod direct la administrarea societății comerciale, nu la implicarea efectivă (i.e. dacă investitorul are dreptul / puterea de a nominaliza / influența nominalizarea unor reprezentanți în organele de conducere sau supraveghere și nu numirea / desemnarea efectivă).

□ Sunt așteptate norme de aplicare ce urmează să fie emise de Consiliul Concurenței în 60 de zile de la intrarea în vigoare a ordonanței – 18 iunie 2022.